

قرقاوول

نکات مدیریتی در کنترل بیماری های قرقاوول

معرفی:

جدول شماره يك بعضي از مشخصات بيولوژيكي مشترك گونه قرقاولهائي دنيا را به طور خلاصه نشان مي دهد.

ردیف	نام علمي	Phasianus-Clochicus
۱	وزن نر(اونس)	۴۶-۴۱
۲	وزن ماده(اونس)	۳۴-۳۱
۳	طول(سانتيمتر)	۳۶-۳۰
۴	سرعت پرواز(مايل در ساعت)	۴۸-۳۸
۵	محل پراکنش	علفزارها و بوته زارها
۶	نحوه جفتگيري	پلي گامي(يك نر با چند ماده)
۷	فصل لانه سازي	پيك لانه سازي اربيهشت تا خرداد دامنه تخمگذاري فروردين تا مرداد
۸	تعداد تخم درهر بار(عدد)	۱۱
۹	مشخصات تخم	قهوه اي زيتوني
۱۰	طول جوجه کنشي(روز)	۲۳
۱۱	ميزان زنده ماني(سالانه)	۷۰%
۱۲	مرگ ومير(سالانه)	۲-۳%

يك اونس معادل ۲۸/۳۵ گرم

تاريخچه قرقاوول در ايران:

پرورش قرقاوول در سالهاي اخير در بسياري از كشورهاي جهان به خاطر استفاده از گوشت، رهاسازي در شكارگاهها و بهره برداري به صورت شكار به يك شاخه مهم از پرورش پرندگان تبديل شده است. با آن كه پرورش اين پرنده در عمل به دليل ريزه كاربهايش مشكلاتي را در بردارد اما در مقياس كوچكتر با توجه به قابليت استفاده از محيط زيست و نادر بودن نوع وحشي آن، يكي از سودآورترين پرندگان نسبت به ديگرا پرندگان همطراز از خود است.

قرقاوول از جمله پرندگان بومي و نادر در ايران است كه در مراتع و بوته زارها زندگي مي كند. اين پرنده در زبان محلي تورنگ يا تيرنگ ناميده مي شود. قرقاوول يكي از زيباترين پرندگان ايران است و به نوعي جز مجموعه تنوع زيستي ايران محسوب مي شود كه با تغذيه از دانه هاي گياهي و حشرات مي تواند در حفظ محصولات كشاورزي مفيد باشد.

قرقاولهائي ايران همه از يك گونه اند ولي با توجه به پراكندهگي جغرافيايي و تفاوتهاي ظاهري برخي آنها را به ۴ گونه تقسيم مي كنند:

۱- قرقاولهائي ارسباران و دشت مغان

۲- قرقاولهای نالش از آستارا تا چالوس
 ۲- قرقاولهای گلستان از بابل تا گلستان
 ۴- قرقاولهای سرخس و حوالی رودخانه مرزی هریود
 طبق مدارک موجود در سازمان محیط زیست کشور، این پرنده در دهه چهل شمسی به علت ابتلا به بیماری نیوکاسل مرغی، تخریب محیط زیست و مهاجرت مردم به مناطق میان دشت و ارتفاعات برای ساخت بناهای مسکونی و نیز به علت شکار بی رویه و سم پاشی های مزارع و باغها در معرض انقراض و نابودی قرار گرفت. اما با تلاشهای و پیگیری دوستداران طبیعت و محیط زیست قوانین و مقررات شکار و صید در بیست و نهم خرداد ۱۳۴۶ به تصویب رسید که به موجب آن حمایت و حفاظت از قرقاول در دستور کار مسئولان قرار گرفت و مناطقی از جنگلها و مراتع شمال ایران به محل های حفاظت شده برای وحوش نادر تبدیل شد.
 در سال ۱۳۵۷ به گواهی اسناد موجود تعداد قرقاولهای موجود در حصار مرکز پرورش قرقاول بابل کنار ۵۰۰۰ قطعه بود. در سال ۱۳۵۹ تاسیسات مرکز پرورش قرقاول بابل کنار تبدیل به مرکز پرورش مرغ لاین و اجداد شد که امروزه به عنوان یک مرکز موفق و بی نظیر در خاورمیانه اقدام به تولید مرغ اجداد کرد.

اهداف تحقیقات قرقاول در ایران:

عمده اهداف پرورش قرقاول در ایران ایجاد پرورشگاههای مناسب و مزارع مادر برای تولید تخم های نطفه دار، رها سازی تعدادی از این پرنده در مکانهای که نسل این پرنده در حال انقراض است، حفظ ذخائر ژنتیکی کشور، جذب توریست و شکارچیان به مناطق دیدنی و بکر کشور، تهیه قرقاول برای باغ وحشها به منظور بازدید عموم می باشد.

تفاوت ظاهری جنس نر و ماده:

جنس نر و ماده قرقاول کاملا با هم فرق دارند. آنها معمولا از گونه به گونه دیگر از لحاظ رنگ پر متفاوتند. نرهای بالغ پرو بال رنگین و دمی دراز و سر و گردن آنها سبز تیره و براق است. قرقاولهای ماده دارای رنگ پرهایی نخودی تیره، بالکه های قهوه ای زیاد و به رنگ محیط اطراف می باشد. قرقاولهای نر دارای صدایی شبیه به کورکور می باشند و غالبا به هنگام هیجان و تحریک سرو صدای زیادی در زیستگاه خویش ایجاد می کنند. نرهای ۸۸/۸۷ سانتیمتر و ماده ها بین ۵۳ تا ۶۲ سانتیمتر طول دارند. سر این پرنده به رنگ سبز براق و پوست برهنه دور چشمش قرمز روشن است.

شکل شماره یک- مشخصات و تفاوت های ظاهری قرقاولهای نر و ماده را نشان می دهد.

نکات کلیدی در پرورش قرقاول

جوجه کشی:

جوجه قرقاول یک روزه همانند سایر حیوانات تازه متولد شده به مراقبتهای ویژه و به خصوص دسترسی به غذاهای کافی نیاز دارد. همچنین سالن محل پرورش جوجه ها باید دارای فضای کافی باشد و در ضمن کاملا تمیز و ضد عفونی شده باشد. هر جوجه قرقاول نیاز به ۰/۵ فوت مربع فضا دارد. کف سالن باید با خاک آره پوشیده شده باشد و هرگز نباید از کاغذ و مواد نامناسب دیگر برای پوشش بستر استفاده کنیم چرا که جوجه قرقاول در ایستادن روی سطوح صاف، همواره دچار مشکل می شود. هر مادر مصنوعی برای حداقل ۲۰۰ الی ۲۵۰ جوجه در نظر گرفته می شود. از آنجایی که معمولا دسترسی به تخم مرغهای نطفه دار در اواخر بهار و اوایل تابستان امکان پذیر است به منابع حرارتی چندانی برای تولید گرما در سالن احتیاج نمی باشد. معمولا

برای اعمال برنامه های نوری در سالن از لامپهای مادون قرمز استفاده می شود. این لامپها باید حاوی پرتوهای نور قرمز رنگ باشد چرا که نور سفید باعث ایجاد مشکلات دگرخواری و کانیالیسم در سالن پرورش می شود. دانخوریها معمولا بعد از هفته اول باید عموماً در مکانهای از سالن تعبیه شوند که نور مادون قرمز مستقیماً بر مواد خوراکی نتابد زیرا باعث تخریب ویتامینهای موجود در جیره بخصوص ریوفلاوین میشود. دمای مادر مصنوعی در هفته اول باید ۱۰۰ درجه فارنهایت باشد و ۲۴ ساعت قبل از ورود جوجه های قرقاول به سالن باید دمای مناسب در داخل سالن تامین گردد. نظارت و بازرسی مستمر سالن به خصوص در روزهای اول و دوم ضروری می باشد و عملکرد لامپهای مادون قرمز سالن باید بررسی شود. بعد از هفته اول دمای سالن به تدریج ۵ درجه کاهش می یابد تا اینکه نهایتاً در ۸۵ درجه فارنهایت باقی می ماند. بعد از گذراندن ۴ هفته پرورش از منابع حرارتی کمتری در سالن استفاده کرد ولی بهر حال توصیه می شود که در هر زمان برای پیشگیری از وقوع مسائلی مانند لرزیدن قرقاولها و دیگر مسائل پیش بینی شده، آماده راه اندازی سیستمهای حرارتی موجود در سالن بود. در دوره تخمگذاری قرقاولها دمای سالن در حدود ۷۰ الی ۸۰ درجه فارنهایت توصیه می شود.

تغذیه:

دسترسی به غذا برای جوجه های قرقاول از ضروریات انکارناپذیر پرورش می باشد. جیره های غذایی پرندگان زینتی و یا بوقلمون توسط چندین شرکت تجاری آمریکایی تولید می شود که قابل اطمینان و توصیه می باشد. جیره آغازین باید حاوی ۲۸ الی ۳۰ درصد پروتئین باشد که برای برآورد احتیاجات این پرنده برای رشد سریع و پردرآوری ضروری می باشد. جیره های که به شکل کرامبل و خمیری ارائه می شوند نتایج رضایت بخشی را موجب گردیده اند. اما باید توجه داشت که جوجه های قرقاول قادر به مصرف خوراک پلت شده تا سن سه هفتگی نیستند. جیره های غذایی قرقاول باید حتماً حاوی کوکسیدواستات باشد تا از ابتلا به کوکسیدوز جلوگیری شود.

جدول شماره ۲ ترکیبات پروتئین جیره غذایی قرقاول را در کل دوره پرورش نشان می دهد.

ردیف	هفته	مقدار درصد	توضیحات
۱	۱-۴	۲۸-۳۰	استارتر
۲	۴-۸	۲۴	اگر جیره ۲۴ درصد نتوانیم تهیه کنیم تا ۷ هفتگی می توان از جیره استارتر استفاده کرد
۳	۸-۱۲	۲۱	دو هفته قبل از رها سازی قرقاولها به ازای هر ۱۰۰ پرنده ۲ پوند دانه ذرت کامل به عنوان مکمل در سالن پخش می شود

جدول شماره ۳ مقدار غذای مصرفی هر قرقاول را در طی دوره های مختلف پرورش نشان می دهد.

ردیف	دوره پرورش	مقدار غذای مصرفی به ازای هر پرنده (پوند)
۱	۰-۵	۲۵/۰
۲	۶-۸	۱
۳	۸ هفته به بعد	۱

بر طبق جداول 1994 NRC سایر احتیاجات غذایی قرقاول به صورت ذیل محاسبه شده است

جفتگیری	۹-۱۷	۴-۸	۴-۰
مقدار انرژی	۲۷۰۰	۲۸۰۰	۲۸۰۰
پروتیین	۱۸	۲۴	۲۸
لیزین	۸/۰	۴۰/۱	۵/۱
متیونین	۳۰/۰	۴۷/۰	۵۰/۰
کلسیم	۵۳/۰	۸۵/۰	۱

احتیاجات آب:

آب از نیازمندیهای اصلی قرقاولهای جوان محسوب می شود. خنکی و تمیزی آب باید همواره رعایت شود. ابتدا می توان از سنگهای رنگین و سنگ مرمر در ظروف آب قرقاولها استفاده کرد تا از خیس شدن آنها در نتیجه ورود به داخل آبخوری جلوگیری کند. محل قرار گرفتن آبخوریها باید دور از خارج از محل نصب مادر مصنوعی باشد. یک قرقاول در حال رشد به ۲ الی ۵ گالن آب نیاز دارد و ۲۰۰ قرقاول در حال رشد بعد از دو هفته اول روزانه به ۵ گالن آب نیاز دارند.

کانیالیسم و پرکنی:

قرقاولهای پرورشی تمایل به کانیالیسم و پرکنی یکدیگر را در دوره رشد دارند. این مسئله معمولاً هنگام کمبودهای تغذیه ای و نبود آب و غذای کافی و دمای مناسب سالن اتفاق می افتد. ازدحام بیش از حد جوجه ها معمولاً در مواقع استفاده از نور سفید در سالن مشاهده می شود. وقتی کانیالیسم شروع می شود کنترل آن غیر ممکن است و معمولاً تمام تلاشهای مربوط را باید بر روی جنبه های پیشگیری قضیه باید معطوف کرد. راهکار مدیریتی برای اطمینان از پیشگیری وقوع کانیالیسم و پرکنی توصیه می شود که عبارتند از:

۱- تهویه:

دمای سالن پرورش باید حلالمان در حدود ۷۰ درجه فارنهایت باشد. جریان هوای ورودی و خروجی باید تمام ذرات معلق جامد را از سالن خارج کند و یک شرایط مناسب محیطی در داخل سالن پرورش حاکم باشد.

۲- کنترل نور:

معمولاً استفاده از برنامه نوری مناسب شروع تخمگذاری را تحریک می کند. معمولاً در طول هفته ۷۵ وات نور باید فضای در حدود ۱۵۰ فوت مربع را پوشش دهد. جدول زیر بعضی از راهکارهای مدیریتی کنترل نور در داخل سالن را نشان می دهد.

- ۱ خاموش کردن لامپها
- ۲ کاهش روشنایی سالن
- ۳ ۱۵-۱۶ تغییر نور به رنگ آبی
- ۴ ۲۱-۲۵ برنامه نوری روزانه مداوم

۳- وضعیت پرهای بدن:

وقتی جوجه ها به سن ۲۱ روزگی رسیدند. معمولاً روزانه یکبار با اسپری آبپاشی می شوند. در این مورد سعی میشود که خود پرهای قرقاولها خیس گردد و تا حد امکان از خیس شدن بستر اجتناب باید نمود. این روش باعث تحریک توسعه پرها و پردرآوری می شود. این راهکار مناسب در بارندگیهای احتمالی که هنگام رها سازی پرنده در طبیعت اتفاق می افتد. حداقل استرس را به پرنده وارد خواهد نمود و باعث خواهد شد که پرنده

سریعا خود را با محیط اطراف سازش دهد. به جای اسپری آب می توان در هنگام بارش ملایم باران قرقاولها را به حیاط مجاور سالن پرورش هدایت نمود.

۴- فضای مناسب و پوشش بستر سالن:

تامین فضای مناسب و کافی در رشد جوجه های قرقاول تاثیرگذار می باشد. در اکثر موارد پوشش بستر بهتر است از خاک آره باشد. در هر حال پوشش بستر نباید از مواد غیر استاندارد باشد.

جدول ذیل اندازه محوطه باز مجاور سالن پرورش را بر حسب سن قرقاولهای پرورشی نشان می دهد.

ردیف	هفته پرورش	فضای مناسب (فوت مربع به ازای هر پرنده)
۱	۳-۶	۵
۲	۶-۸	۱۰
۳	بیش از ۸	۴۰

اصول بهداشتی سالنهای پرورش قرقاول:

سرکشی مداوم و پیوسته گل پرورشی، رمز موفقیت یک دوره پرورشی و تضمین کننده سلامتی گله است. به عنوان مثال اگر مشاهده شود که پرندگان در یک جا بیش از حد ادحام نموده اند و یا به حالت غیر طبیعی ایستاده اند و یا مشاهده مرگ و میر و تلفات غیر طبیعی در سالن، مواردی است که ما را در تشخیص به موقع و سبب شناسی وقایع کمک می کند. باید همواره به خاطر داشت که پیشگیری بیماری بیش از درمان باید مورد توجه قرار گیرد. از اصول بهداشتی لازم در سالنهای پرورش قرقاول تمیزی و ضد عفونی سالن و تجهیزات و عاری بودن اقلام غذایی از کپک و قارچهای آلوده کننده می باشد.

قرقاولها اکثرا به بیماریهایی که مرغ دچار می شود با همان علائم به آن امراض مبتلا می شوند. از بیشترین بیماریهای رایج بین قرقاولها می توان به کوکسیدیوز، آلودگیهای انگلی، مسمومیتهای قارچی و بوتولیسم اشاره نمود. که در صورت مشاهده یکی از نشانه های آلودگی به این بیماریها باید سریعا دامپزشکان و متخصصان مربوط را به کمک طلبید.

کوکسیدیوز:

کوکسیدیوز از متداولترین بیماریهای قرقاولهای پرورشی می باشد. که همواره برای جلوگیری از وقوع کوکسیدیوز از کوکسیدیو استات در جیره غذایی قرقاولها استفاده می شود.

بوتولیسم:

بوتولیسم نوعی مسمومیت است که بر اثر خوردن سم ناشی از باکتری کلسترییدیوم بوتولینیوم ایجاد می شود. در بین پرندگان این بیماری بیشتر در ماکیان و قرقاولهای پرورشی و اردکهای وحشی دیده می شود. نشانه های بیماری ظرف چند ساعت بروز می کند. نشانه های بیماری در مرغ شامل خواب آلودگی، ضعف و عدم کنترل پیشرونده پاها و بالها و گردن می باشد. فلجی موقت از دیگر علائم این بیماری می باشد.

سینگاموس تراکیا:

GapWorm ، کرم نماتودهای قرمز رنگی هستند که در نای و گاهی در برونشها بزرگ زندگی می کنند و معمولا در قرقاولها دیده می شوند. نشانه های بیماری شمال تنفس با دهان باز، تنگی نفس و لرزش سر می باشد. قرقاولهایی که به بیماری دچار می شوند تنفس با دهان باز، نفس و لرزش سر دارند و پرندگانی که بشدت مبتلا می شوند سرانجام خفه می شوند.

ترجمه:
مهندس آرش جوانمرد- مهندس قربان الیاسی زرین قبایلی

تهیه و تنظیم
مرکز مشاوره تخصصی طیور

شماره های تماس با مرکز:

تلفن: ۰۱۷۱-۲۲۴۹۱۲۹ تلفکس: ۰۱۷۱-۲۲۶۸۱۴۲ همراه: ۰۹۱۱۱۷۱۸۸۶۲

۰۹۱۱۱۷۱۸۸۶۲ - ۰۱۷۱-۲۲۶۸۱۴۲ - ۲۲۴۹۱۲۹

www.Bankpoultry.com

مرکز مشاوره تخصصی طیور